

PEDAGOGISCH NIEUWS

Sombere geluiden over nascholing in Vlaams-België

In het januari-nummer gaven we (blz. 60 e.v.) onder het hoofdje: *Een nuttige, maar onbevredigende enquête* een overzicht van Van den Berghe's studie in *Tijdschrift voor Opvoedkunde* 1967-1968 blz. 257-295: *Wetenschappelijke begeleiding van de onderwijsvernieuwing*. Zijn conclusie luidde: „... dat de klassieke informatiebronnen niet de geschikte basis vormen om een onderwijsvernieuwing daadwerkelijk ingang te doen vinden.”

Men blijkt zich in België meer met het probleem van de overdracht bezig te houden. In *Persoon en Gemeenschap* van februari 1969 geeft het redactielid W. Jansen de uitkomsten van een enquête uit 1968: *Een mislukte enquête in verband met de nascholing* (blz. 303-309).

De enquête bestond uit vijf onderdelen. Zij was anoniem. Wel werden sub I een aantal algemene persoonlijke gegevens gevraagd: geslacht, leeftijd, klas, diploma's e.d.

- II bevatte vragen in verband met lectuur over de onderwijsvernieuwing;
- III vragen in verband met cursussen en conferenties;
- IV vragen in verband met begeleiding en hulp in de klas;
- V vragen in verband met het invoeren van nieuwe methoden en hulpmiddelen in de klas.

Men mocht verwachten dat het schooltoezicht con amore medewerking zou verlenen. De enquêteur werd echter teleurgesteld: „Aan een viertal hoofdinspecteurs vroegen we de toelating om de formulieren in de scholen van hun toezichtgebied te mogen verspreiden. Slechts van één onder hen kregen we een positief antwoord.”

De medewerking van het onderwijzend personeel was even triest. Er werden ongeveer 350 formulieren gezonden naar een veertigtal scholen. De enquêteur kreeg er „amper 35” terug, ongeveer 10%.

Hij geeft het volgende overzicht.

vrouwelijke respondenten	20
mannelijke respondenten	15
29 jaar of jonger	17
30 - 39 jaar	10
40 - 49 jaar	3
50 jaar en ouder	5
gemeentelijk onderwijs	18
vrij onderwijs	17

Terecht concludeert hij „dat er uit de ingezonden gegevens geen valabele resultaten zijn af te leiden”. Daarom is het ook niet verantwoord de kwan-

tatieve gegevens te analyseren en beperkt hij zich tot wat hij noemt „grasduinen tussen enkele kwalitatieve resultaten”. We volgen hem op dit spoor.

- II De meeste respondenten lezen zeer zelden pedagogische of didactische werken. De invloed op hun klasse-praktijk is daarenboven zeer gering. Met de tijdschriften staat het er iets beter voor. Velen zeggen maandelijks een pedagogisch-didactisch tijdschrift te lezen, maar het is niet onmogelijk, dat enkelen of een enkele „Margriet” als zodanig beschouw(en-t).
- III Cursussen worden zelden bijgewoond, „niet frequent” zegt Jansen. De verplichte conferenties, lessen door collega's voor collega's gegeven, natuurlijk wel; er zijn pro's, meer contra's.
- IV Ongeveer de helft van de respondenten meent dat de inspectie tamelijk veel invloed heeft op de klassepraktijk. Contacten met het schoolhoofd en met andere collega's werken in veel gevallen „verhelderend”.

De nabeschouwingen liggen reeds in de kwalitatieve analyse opgesloten. We nemen de hoofdzaken letterlijk over:

1. Van een systematische en gecoördineerde nascholing is vooralsnog geen sprake.
2. Lectuur in verband met de nascholing brengt weinig aarde aan de dijk.
3. De conferenties bereiken hun doel niet.
4. Niet alleen de overdracht van vernieuwingsdenkbeelden, maar ook de intensieve begeleiding van de leerkrachten laat te wensen over.
5. In één persoon is moeilijk een controlerende en een voorlichtende functie te verenigen. De inspecteur kan daarom – en ook wegens tijdgebrek – zeer moeilijk de leerkrachten intensief begeleiden.
6. Het personeel vormt op school nog te weinig een team.

Het gaat er om, zegt Jansen terecht, dat de resultaten van de pedagogisch-didactische research meer en meer systematisch moeten worden overgedragen op de praktijk. Daar is men, blijkens de studie van Van den Berghe en Jansens enquête, in België nog lang niet aan toe. Hij ziet begerig naar de pedagogische centra, zoals die in enkele landen bestaan. Vandaar zijn slotvraag: Wanneer pedagogische centra in België? Maar hij dwaalt als hij meent dat pedagogische centra het ganse onderwijzerscorps in hun activiteiten kunnen betrekken.

VAN DER VELDE

's-Gravenhage

Centrale vereniging voor openbare bibliotheken

Bezuidenhoutseweg 239

Dit overkoepelend orgaan voor het openbare bibliotheekwezen (350 leden-bibliotheken) zoekt voor een geheel nieuwe activiteit een

consulent

VOOR DE BIBLIOTHEEKVOORZIENING VAN HET BASISONDERWIJS

De staffunctionaris zal belast worden met het stimuleren en coördineren van de schoolbibliotheekvoorziening volgens een bij de nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs aansluitend plan. Hiertoe is veelvuldig contact vereist o.a. met landelijke onderwijsorganisaties, provinciale en lokale overheden, bibliotheekdirecties en schoolhoofden. Noodzakelijk zijn voor uitoefening der taak: kennis van het basisonderwijs, representatieve persoonlijkheid met tact en spreekvaardigheid, organisatorische ervaring. Bekendheid met het openbare bibliotheekwezen strekt tot aanbeveling.

Rang en salaris zullen in overeenstemming zijn met te bieden kennis en ervaring. Goede pensioenregeling. Vijfdaagse werkweek. (Vrije zaterdag)

Schriftelijke sollicitaties te richten tot het bestuur aan bovenstaand adres.